

Nyårsdagen

Psalmer: 249, 709, 516, 515, 721

Texter: Jes 49:13-16, Hebr 13:5-8, Luk 13:6-9

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Lukas 13:6-9

6 Sedan berättade han denna liknelse: "En man hade ett fikonträd planterat i sin vingård, och han kom för att se om det fanns frukt på det, men han fann ingen. 7 Då sade han till sin trädgårdsmästare: I tre år har jag kommit och letat efter frukt på det här fikonträdet men inte hittat någon. Hugg ner det! Varför skall det få suga ut jorden? 8 Men trädgårdsmästaren svarade honom: Herre, låt det stå kvar även i år, tills jag har grävt omkring det och gödslat. 9 Kanske bär det frukt nästa år. Annars skall du hugga ner det."

Herre, inskriv dessa ord i våra hjärtan. Amen.

Vid nyår brukar man blicka tillbaka på det år som gått. Man har också förväntningar på det kommande året. Det är nog därför denna text ur Lukas är vald för denna dag.

Vingårdens ägare och hans trädgårdsmästare betraktade ett fikonträd. De utvärderade det år som gått, ja, tre år som gått. Det första året ägaren hade kunnat vänta frukt på fikonträdet hade han inte hittat någon. Han hade inte planterat fikonträdet för att njuta av grönskan. Han hade planterat det för att få skörda. Eftersom han var intresserad av skörden hade det kanske varit bäst att hugga ned det och plantera nytt redan första året det inte bar frukt. Men han lät det stå kvar. Andra året hade trädet inte heller burit frukt. Nu var det tredje året han letade fikon på trädet utan att finna några. Nu ville han hugga ner trädet. Men trädgårdsmästaren hade förhoppningar inför det år som skulle komma. Han sa: *Herre, låt det stå kvar även i år...* Han skulle gräva omkring det och gödsla det. Kanske det skulle bära frukt nästa säsong - om inte så skulle ägaren hugga ner det.

Detta är en liknelse som lär oss en andlig sanning. Trädet i liknelsen är en människa. Och vingårdens ägare är Gud. Den andliga sanning som liknelsen lär oss är att Gud i sitt tålmod ger oss syndare tid till omvändelse. Petrus skriver: *han har tålmod med er, eftersom han inte vill att någon ska gå förlorad utan att alla ska få tid att omvända sig.* Men en dag ska även denna tålmodets tid rinna ut.

Jesus förklarar inte liknelsen. Men vi förstår innebörden när vi ser vilken händelse den ansluter till. Strax före denna liknelse hade några kommit till Jesus och berättat för honom ”*om de galiléer vilkas blod Pilatus hade blandat med deras offer. Jesus frågade dem: ”Menar ni att dessa galiléer var större syndare än alla andra galiléer, eftersom de fick utstå detta? Nej, säger jag er, men om ni inte omvänder er, kommer ni alla att gå under som de. Eller de arton som dödades när tornet i Siloam föll ner över dem, menar ni att de var större syndare än alla andra invånare i Jerusalem? Nej, säger jag er, men om ni inte omvänder er, kommer ni alla att gå under på samma sätt.”*

Här ges exempel på människor som gått en våldsam och plötslig död till mötes. Gud som råder över en människas livstid hade plötsligt satt punkt för deras liv. De hade blivit nerhuggna. Nu är frågan om de dött en förtida död därför att de var större syndare än andra?

Jesus avslöjar en vanlig livslögn. En människa kan leva i otro och synd men Gud straffar henne inte. Hon får leva ett år, och ytterligare ett år, och så ännu ett år. Människor kan dra slutsatsen att Gud inte bryr sig om synden. Syndaren misstolkar det faktum att han lever. Han börjar tro att det är OK att leva i otro och synd. Förresten verkar det ju gå den rättfärdige och den orättfärdige lika. Livet blir lika långt, och många gånger framgångsrikare. Vem vill byta anseende och framgång mot ett liv som en föraktad kristen?

På det sättet blir människor insnärjda i en livslögn: ”jag har fått livet för att njuta det inte för att avstå från allt. Kanske blir jag religiös när jag blir gammal, men inte nu.” När en människa börjar tänka på detta sätt har hon misstolkat det faktum att hon lever dag efter dag och har mat och kläder och allt som behövs för sitt uppehälle. Omvändelse blir irrelevant. Livet flyter på lika bra utan omvändelse. Men Jesus säger: ”*om ni inte omvänder er, kommer ni alla att gå under på samma sätt*”.

Sedan berättar han liknelsen som lär oss att Gud i sitt tålmod ger tid till omvändelse. Han hugger inte till med yxan med en gång. Skulle han göra det skulle han utrota varje människa innan hon ens fått höra talas om att det finns något som heter bättring, nåd och förlåtelse. Skulle Gud omedelbart straffa varje människa efter vad vi förtjänat med våra synder skulle vi inte dra många andetag. Då skulle alla gå under. Men nu sätter han inte genast den stora yxan till roten. I sitt tålmod ger han tid till omvändelse. Men vi ska inte fresta Guds tålmod. En dag ska han straffa alla obotfärdiga syndare bort från sig. Även om inte straffet kommer genast så kommer det på den tid Gud bestämt över varje människa som inte omvänder sig och bär god frukt. Därför ska vi ta vara på varje dag Gud ger oss så att vi vänder oss till honom och söker den nåd han ger.

Vi kan i dagens liknelse även se denna sanning: trädet kan inte bära frukt av sig själv. Ska trädet bära god frukt är det nödvändigt att trädgårdsmästaren gräver och gödslar ännu ett år. Ska det bli någon bättring är vi beroende av trädgårdsmästarens arbete.

Bibeln lär klart att det är människan som behöver omvända sig. Den lär lika klart att en människa inte förmår omvända sig själv. Det är ett verk av Gud. Gud ger människor tid till omvändelse. Under denna tid av nåd låter han oss höra Guds ord i lag och evangelium. Lagen och evangeliet är Guds arbetsredskap som gräver och gödslar. Lagen visar att vi är syndare som varje dag gör många saker som är mot Guds bud. Vi är väldigt långt från att vara heliga och rättfärdiga människor så som lagen kräver av oss. Evangeliet visar oss till Kristus. Han är alla syndares Frälsare. Han har med sitt fullkomliga liv och sin oskyldiga död köpt oss fria från synd och straff. För hans skull förlåter Gud oss alla våra synder. Detta sker av nåd utan att vi förtjänat det.

Guds ord väcker i oss ånger över synden och tro och förtröstan på Jesus. Det förnyar oss också så att vi gärna vill göra det som behagar Gud. Jesus gör oss lika goda träd som bär god frukt. Jesus säger på ett ställe: *utan mig kan ni ingenting göra*. Omvändelsens frukt är först och främst tron på Jesus, vår Frälsare, men också alla goda gärningar vi gör i lydnad för Guds bud till Guds ära.

Gud ser och märker allt. För honom ligger allt i öppen dag. Ingen ska tänka att Gud inte bryr sig. Med sorg ser han de människor som missbrukar den tid av nåd han ger. Med sorg ser han människor som använder sin tid till att göra sig själva mogna för straffet. Med glädje ser han de som tar vara på hans ord, omvänder sig, tror på Jesus och bär frukt i tro och kärlek.

När vi nu vid detta årsskifte ser tillbaka på det år som varit så ser vi hos oss själva många misslyckanden, ja, ord och gärningar vi skäms för och ångrar. Ser vi på det gångna året i lagens ljus så ser vi våra misslyckanden och synder. Men ser vi på det gångna året i evangeliets ljus så ser vi att Gud visat oss stort tålamod. Varje dag han gett oss, är ett bevis på hans frälsande kärlek. Hans nåd är ny varje dag. Han har grävt och gödlat för att vi ska bära frukt. Med sitt ord har han undervisat oss och stärkt vår tro för att vi ska leva som hans kära barn.

Vi har idag lärt oss betydelsen av varje dag Gud ska ge oss det kommande året. Varje dag, vecka, månad och år han ger oss har en speciell innebörd. Han ger oss mer tid så att han ska finna omvändelsens frukt hos oss. Trädgårdsmästaren gräver och gödslar. Gud vårdar våra själar med sitt ord och sakrament. Hans ord och sakrament för oss till en daglig omvändelse så att vi ångrar våra synder och vänder oss till Guds nåd och tar emot förlåtelsen som Jesus vunnit åt oss. Det

motiverar oss att leva för honom. När vi genom tron är förenade med Kristus så bär vi omvändelsens frukt till Guds ära. Amen

Låt oss be!

Vi tackar dig Herre himmelske Fader att du varit med oss med din nåd intill denna dag. Bevara oss så att vi inte frestar ditt tålamod. I ditt tålamod har du låtit oss börja ett nytt år. Låt oss ta vara på varje dag du ger oss så att vi kämpar mot synden och tror på din Son, vår Frälsare.

Herre Jesus, vårda oss genom ditt ord och din Ande detta kommande år så att vi alltid är redo att möta dig. Amen.